

elye

eredeti és

PEPEKET

egyetemes aczéleket,

rostákat.

szikkeket gépolajat gépszijat,

helyi vasut megálló és

legelősebb égvényes

vetkezet debreczeni

ona-forrás

erárúkat,

gyborokat,

at, vaselint,

desü

halános hitelszövetkezet

Markovits.

GYELMÉBE.

nkát,

Markovits.

Markovits.

Markovits.

Markovits.

Markovits.

Egy jó könyv.

Egy jó könyv.

Egy jó könyv.

Egy jó könyv.

Egy jó könyv.

Egy jó könyv.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj: Négy hetes...

Magyarok Kossuthnál.

Debreczen, júl. 8.

A párisi világgiallást megtekinteni indult magyarok egy nagy csapatja Turinon keresztül vette utját Paris felé...

Felédhetetlen nap az, melyet a kirándulók Turinban, Kossuth Lajos társaságában töltöttek. Azt hisszük, hogy e nap, július 5-ike, idebent a hazában is megteszi a maga jótékony hatását.

A kirándulók közt voltak az orsz. függetlenségi párt küldöttei is. Ezekkel Kossuth hosszabb eszmecserebe bocsátkozott s lángléleknek egész hevével mondott lesújtó kritikát Tisza Kálmán felett!

Ily szavak után nem lesz Tisza Kálmán sokáig maradása, hiába ragaszkodik oly gőrcsően a hatalomhoz.

Az hisszük, hogy a függetlenségi párt működésére is felvillanyozó hatással lesz a Kossuth Lajossal folytatott eszmecsere s rövid idő múlva eljőhet azon idő, midőn Kossuth hazatérhet, azaz azon idő, midőn a nemzet a függetlenségre való törekvések biztos útjára lendül!

Reméljük!

A turini kirándulás részletei a következők:

A Turinba utazó magyar kiránduló társaságot a haza határain túl — különösen Olaszországban — tünnető lelkesedéssel fogadták. Velenczeben, Milánóban, s csaknem minden vasúti állomáson tapaszalhatták a magyarok az olasz népnek hozzájuk való rokonszenvét.

Másnap — azaz 5-én d. e. — a kirándulók nagy csoportokban vonultak Kossuth lakására, a hol Ruttkayné asszony és Kossuth fia fogadták őket.

A kirándulókkal érkezett hölgyek gyönyörű ékszerrel lepték meg Ruttkayné, — egy remek kivitelű névjegy-tartóban pedig az összes jelen voltak összegyűjtötték névjegyüket Kossuth számára.

Nagy a mi szívünkben a vágy és a bánat, De nemcsak az ember sóvárog utána, Néz: eljött tehozzád a hazának földje, Hogy urát még egyszer lássa, üdvözölje, Ha te nem jössz hozzá, ő keres tel téged!

Két órák a társaság asztalhoz ült. A helyiséget Kossuth arcképe, továbbá magyar és olasz zászlók díszítették, a hölgyek gyönyörű virág-bokrétákat kaptak.

mondott Kossuthra, mire a nagy számúztott meghatva, de varázs-erejű szónoklatának teljes erejével válaszott.

Először köszönetet mondott azért, hogy a kirándulók utközben megállva, őt megígérték. Mint tengerész, a ki hajóját súlyedni látva, utolsó órájában maga előtt látja életének főbb momentumait ködfátyolként elvonulni, úgy áll ő öreg napjaira, mint egy halálköpög, ki előtt 845 magyar feleleveníti a múltnak képet, földéje a jövő szellemét.

Kossuth beszédének hatása leírhatatlan, elképzelhetetlen volt. A nők virágokat szórtak Kossuth felé és a ruháit csókolták.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt küldöttsége, mely Hely Ignác, Polónyi Géza, Orbán Balázs, Török Kálmán, Lukács Gyula és Komjáthy Béla képviselőkből állott, júl. 5-én d. e. 10 órák körül jelent meg Kossuthnál, ki háromnegyed órai bizalmas beszélgetést folytatott velök.

Kossuth e szavakkal azon meggyőződésnek nyert tápot, hogy a nemzet tenyleg felébredt lethargiájából és új életet kezd.

Polónyi orsz. képviselő felvetette a függetlenségi és 48-as párt és a dinasztia között fennálló viszony kérdését; kiemelte, hogy daczára annak, hogy e párt loyaltitása minden kétségen felül áll daczára annak, hogy a párt törvényes alapokon áll és törvényes eszközökkel küzd a nemzet önállóságáért.

Kossuth erre azt válaszolta: Egy politikus az elveinek érvényesítésére szolgáló alkalmat csak megragadhatja, de nem teremtheti. Magam, kinek Magyarország történetében szerény szerep jutott, csak ezt tettem.

Nincse Debreczen város jegyzőkönyvében ilyen elfeledtet határozat?

Belföldi hírek. A hadügyminiszter visszalépéséről vett hírt a „Budapester Tagblatt” becsi tudósítójától, ki egyszersmind jelzi, hogy Bauer utóda a még Bauernél is osztrákból érvelni Fejérváry br. mostani „magyar” honvédelmi miniszter lenne.

közöb alkalom nem volt az uralkodó családna, hogy megnyerje a nemzetet az által, hogy adja meg a nemzetnek azt, a mit ősei törvény által is biztosítottak és ő esküvel megerősített, ha ezt nem teszi, helyesen cselekednek öök, ha ezt a kérdést magában az országgházban alkotmányos tárgyalás alá veszik.

Végül szóba hozott, hogy a függetlenségi párt látva azt, hogy a legutóbbi időben oly többség került a képviselőházba, mely saját öök érdekeinek céljából eddig halatlan mervü választási visszaélések által biztosítja magának a hatalmat, nem érveket, hanem személyt követ és a jogfeladás lejtője napról-napra jobban veszélyezteti az alkotmányt: tehát a parlamentben követett eldöntendő kérdéseket talán szokatlan, de a kimeletlenségre jogosult modorban támadja a többséget és magát a miniszterelnököt, kinek személyéhez maga a rendszer fűződik.

Kossuth erre így válaszolt: Igen természetes, hogy a parlamenti vitaközök terén is kell bizonyos fokozatnak és a felzárkózó egyensúlyhoz mért variációknak lenni, és ha arról van szó, hogy valakinek személyéhez egy rendszer maga fűződik, azal szemben cselekedeteinek és tetteinek szemelvénye brálata sem kerülhető el.

Lu k á t s Gyula kijelenté, hogy a korrupcióért, a közvélemény meghamisításáért valamint a választási visszaélésekért csakis Tisza Kálmán teszi felelőssé.

Erre Polónyi Géza képviselő fejezte ki köszönetét újból a képviselők távozta, hogy helyet adjanak a tisztelgőknek, kik Kossuthot a társaságból meg akarták látogatni.

A magyar irókat és hírlapírókat, kik a társasággal utaztak, júl. 6-án d. e. külön fogadta Kossuth. A „Pesti Hírlap” f. szerkesztője: dr. Kenedi Géza üdvözölte a nagy hazait, mint a magyar hírlapíródalom megalapítóját.

Igen barátságosan fogadta Kossuth a szolnoki, marosvásárhelyi küldöttségeket is és érkekenyen bucsuzott el ismerőseitől, különösen pedig a függetlenségi párti képviselőktől.

Mint utólag kiderült, Esztergom városa még 1861-ben, Czegléd városa pedig 1867-ben megválasztotta Kossuthot díszpolgárává, — de ezekről Kossuth legutóbbi leveleiben — még eddig ismeretlen okból — nem tett említést.

Nincse Debreczen város jegyzőkönyvében ilyen elfeledtet határozat? Belföldi hírek. A hadügyminiszter visszalépéséről vett hírt a „Budapester Tagblatt” becsi tudósítójától, ki egyszersmind jelzi, hogy Bauer utóda a még Bauernél is osztrákból érvelni Fejérváry br. mostani „magyar” honvédelmi miniszter lenne.

toztatásokról szóló törvény augusztus 1-én életbe fog lépni; körülbelül ötven pénzügyigazgatóság fog felállítani s az ez igazgatóságok élére állandó tisztviselőket merőben újonnan nevezik ki. — W e k e r l e Sándor pénzügyminiszter Dunajewski osztrák pénzügyminiszterrel a legutóbbi napok alatt beható tárgyalásokat folytatott a szeszadótvörvény módosítása tárgyában; adómentes szeszt semmifele cím alatt sem lesz szabad fogalomba hozni; törvényt javaslat fog az öszi élszázak kezdetén mindkét államfel törvényhozásai elé terjesztetni. — A m a g y a r d e l e g a c i ó szombati ülésén letárgyalta a kevesebb érdekes budgeteket. A külügyi költségvetést a keddi ülésre tűzték ki. Az osztrák delegáció plenuma ugyanezt már ma fogja tárgyalni.

Az orsz. tanár-egylet — mint Mármaros-Szigetről írják — nagyszámú közönség jelenlétében kezdte meg évi nagygyűlését a vármegyeház dísztermében. A gyűlést dr. Köpcesdy Sándor nyitotta meg, utána Klamarik osztálytanácsos, mint a közoktatási kormány képviselője, a miniszter ülvözletet tolmácsolva, fontos tanügyi kérdéseket vetett fel a tanárképzésről, az egységes középiskoláról, tankönyvekről. Majd jelentések és felolvások következtek. Délben banquet volt. Délután a tanácskozás a fizetésrendezés ügyében. Este a színházban díszelőadást rendeztek. A város ünnepe díszit öltött és majdnem minden ház fel volt lobogozva.

Külföldi hírek. K o l l m a n n ezredes*) szabadságharcunk egyik hőse, a török Csengekőj faluban, meghalt. — B u r i a n István diplomáciai ügyvivő és 1. oszt. főcsonsi teendőkkel megbízott 2. oszt. főcsonsi Sopniában, ugyanoda diplomáciai ügyvivő és 1. oszt. főcsonsi kinevezetett. — Bukarestből jelentik, hogy a „Russ” nevű orosz gőzös körülbelül ötven orosz tisztet, kik állítólag kirándulásra Szerbiába mennek, Odesszából jövet és hó 3-án Brailában kikötött és rövid ott tartózkodás után, mely idő alatt a tiszték egy része a Duna partján levő magaslatoz telelített meg, hol 1877-ben az orosz ágyúk voltak föllállítva, ismét tovább indult. — W e i l e n temetésén Jékai Mór is beszélt.

KARCOLZATOK.

(Állami adminisztráció. — Az ideges „Nemzet”. — Kinek a szájja izé szerint lesz? — A kiket kiismernek? — A „Cortes”-ből. — Debreczen-B-Gyarmat. Beültetett sorsjáték. — Norvégiaiban. — Kosz szójatek.)

Az állami adminisztráció réme kísért. Irányi Dániel kibontotta a zászlót és Kossuth is elmondotta a maga talpraesett véleményét.

„Ha vannak kísérletek — ugymond — új intézmények meghonosítására, nem kellene feledni, hogy a reformoknak hazai talajon kell felépülni és fejlődni. Ősi hazát nem lebontani kell, hanem építeni és berendezni. Ezért az állami közigazgatás nem a jó adminisztrációt jelenti, hanem a kormányhatalom kiterjesztését. Ha a nemzet szelleme egészséges, akkor a választási rendszer is jó, ha pedig beteg, akkor a kinevezés is rossz.”

Szentül így van! Vagy talán ügyesebb főmérnök lesz B a l o g Mihály, ekesebb tollú főjegyző P a p p Ferencz ur, ha majd kinevezik, miat eddig volt, a mikor választották?

A „Nemzet” — könnyen érthetőleg — ideges azok miatt, a mik most Turinban történnek. „Kossuth nézetét a dynastia és hazánk viszonyát illetőleg” (mondja a felhivatalos) ismeri mindenki e hazában, de abban nem osztozik senki.

Tisza Kálmán érdeme azonban, ha ebbeli nézeteit hazánkban kezdi megváltoztatni — mindenki. Különben is a Tisza-féle államférfiak (!) az okai annak, ha (a felhivatalos kifejezésével) a dynastia most is csak viszonyban el hazánkkal és nem (a mint magunk óhajtánók) törvényes házasságban.

Második megjegyzésünk (fakad ki tovább a „Nemzet”) az, hogy Magyarországon mindenki tisztában van felölle, hogy az a perc, a melyben ez ország a Polónyiak, Orbánok s Lukácsok szája izé szerint kormányoztatnák, igen szomorú perze lenne e haza történetének. Ez urak csufos kifakadásai hazájuk kormányosa s alkotmányos (jobban: főispánok által kinyargalt) többsége ellen, illetlen erőlködésük, hogy Kossuthot a saját maguk ottrombaságaiik fedezésére a közvélemény eőt kijátszhasák: csak eggyel több adat arra,

Mikor azt olvassuk, hogy Kossuth mind a 845 vendége magyar volt, e keli mosolyodunk. Némely ilyen ma a gyar volt, e keli mosolyodunk. Némely azt sem tudja, kik voltak 1848/49-ben a tábornokaink Kollmant minden lap tábornoknak hívja s nem osmerik hóstetteit a szabadságharcban. Szerk.

hogy őket még jobban megismerje ez ország közérzete.

Megvagyunk róla győződve, hogy rövid időn a „Polónyiak, Orbánok és Lukácsok szája ize szerint“ fog ez ország kormányoztatni.

Es ha ez így lesz, ismét csak nem az ő érdemök, hanem a Tisza Kálmáné, a ki ezt az ize előkészítette ellenzéki vezér korában és előkészíti most, mint nemzetellenes államférfiu — akaratlanul.

Es ha beteljesedik, a perc nem lesz másra nézve szomorú, csak Tisza Kálmánra, a kivel akkor Schneider berkocsis ismét megkezdí a bujdosit és meg sem áll vele egész — Gesztig!

Polónyiekat pedig fölösleges az ország-
nak „még jobban megismerni“, mint a hogy már ismeri.

Az ifjúsági mozgalmakból kitűnt, hogy ez az ismerettség — kellemes.

Imé, menjen Polónyi akárhová (p. o. a felvidéki Besztercebányára) s mindenütt — disz-lakomával, fátylaszenével fogadják.

Jöjjön Tisza Kálmán is barhova (p. o. az alföldi Debreczenbe) és majd megmutatom én, hogy mivel fogadják!

Mért?
Azért, mert Polónyi is, Tiszát is eléggé „megismerte“ már az ország közérzete.

Vagy kire ösmerjük hát voltaképen abból, a mit a „Nemzet“ tegnap vezércikke ír Polónyiekról, ilyen formán: „Ezek nek az embereknek mindenki annyit ér, a mennyi szolgálatot kortes érdekeiknek tehet.“

A spanyol országgyűlésben valami botrány volt, minek következtében az ideges „Nemzet“ malicizózássá vált és erősen ... vagdalkozik!

Nem tudjuk ugyan, mi egyéb köze lehet a spanyol „Cortes“ nek a magyar országgyűléshez, mint az, hogy nálunk a többség inkább kortes, mint parlament, de azért a kifakadás megvan a „Nemzet“-ben és így hangzik:

„Általában azt lehet tapasztalni, hogy ez évben több parlamenti ellenzék szokatlanul fektelem magatartást s a parlamentek tekintélyét éppen nem emelő extravaganciákat enged meg magának.“

Ugyan, ugyan!

Es honnét ez a sok extravagancia a „több“ parlament közt éppen a magyarban?

Aligha nem onnét, mert „általában“ azt lehet tapasztalni, hogy több parlamenti kormánypart szokatlanul fektelem magatartást s a parlamentek tekintélyét éppen nem emelő extravaganciákat enged meg magának.“

P. o. az ellenzék folytonos leszavazása, hazaelenes törvények, elvtelenségek, a hazán revolverrel lövöldöző, elnököt öklöllel fenyegető mamelukok és többily extravagancia, a melyekre az ellenzék — a Kossuth szavával élve — csak vesszővel felelhet!

Balassa-Gyarmat és Debreczen, Nógrád-
vármegye és Hajdumegye messze esnek egymástól. Az a néhány év, a mely alatt az új nógrádi főispán debreczeni képviselő volt — nem hozta közelebb egymáshoz.

Igaz, hogy Nógrád új főispánja, gróf Degenfeld Lajos ur biztos gyarmatátul tekinté Debreczent... De azért az ő beiktatási ebédjénél mért kellett Rázdó hajdumegyei alispánnak negyedmagával hajduzkodni?

Még hogy Debreczen városa képvisel tette magát az ünnepélyen — az hagyján.

Három hivatalnok ment ki — gróf Degenfeld Lajost éppen a hivatalnokok választatták meg képviselőül. Ha a maguk pénzén utaztak le B-Gyarmatra s nem a volt képviselő urért sehogysem rajongó debreczeni közönség pénzén: akkor nincs szavunk e kejtázás ellen.

De hogy a megye micsoda jogcímzen képviselteti magát egy felvidéki megye főispánjának installációján, a ki meg csak nem is közbirtokosa Hajdumegyének s a különben is egészen ellenzéki megyéhez köze nincsen: azt megmagyarázni képtelenek vagyunk!

Hát abban nem méltóztatnak a kómi-
mot feltalálni, hogy a főispánna kinevezett, volt népképviseelő ünnepélyre egyetlen választója sem utazott el, hanem csupa odacommandirozott — hivatalnok?

Vagy igaz! Tulajdonképen a Király-
part választóinak kellett volna magát képviseltetniök. Egyéb választó ugy sem tartozik köszönettel Debreczen városában — gróf Degenfeld Lajos urnak.

Az országos színi egyesület nyugdíjinté-
zének sorsjátékát a miniszter — nem engedélyezte. Azzal indokolta határozatát, hogy a sorsjáték anyagi sikerében nem bízik.

Ilyen a viszonyokot nem ismerő, szoba-
koskodás!

Nincs sorsjáték, a melynek ennél bizto-
sabb sikere lehetne. Minden színész el tud adni 5-10 sorsjegyet, az igyesebb primadonák (egy Halmainé, Orley Flóra, V. Margó Czélia sat.) pedig százával árulnak a sorsjegyeiket.

Az öreg honvédek sorsjegyei sem kelnek rosszul. Pedig azokat egyetlenegy szesz asszony hordja házrul házra.

A Nemzeti Genius...

Kisebb államoktól is lehet tanulni. Igen tanulságos világ van p. o. Norvégiában, a hol egy képviselő az alsóházban a következő indítványt terjesztette elő: „A storting kötelességének tartja eloslása előtt nézeteképpen kifejezni, hogy a mostani kormány a szükségesség tekintélyt, valamint a nemzetgyűlés és a lakosság támogatását nélkülözi arra nézve, hogy az ország ügyeit sikert ígerő módon vezethetné.“ Az indítvány tárgyalása péntekre volt kitűzve. A kormány azonban megelbzte a tárgyalást s beadta lemondását, minek következtében visszavonták az indítványt.

Tisza Kálmán tanulhatna ebből az eset-
ből szemérmét, a magyar parlament pedig — bátorságot!

A lemondott 1) norvégiai minisz-
ter neve 2) Schverdrup. Az indítványozó ellenzéki képviselő neve pedig 3) Stange. Ebben a szójátékos világban okvetlen eszébe jut az embernek, hogy a fentebbi nevek, legalább a német hangzás után elindulva, következő értelmet nyer-
nének:

1) Nurweg! — Csak el!
2) Schver Truppen: Nehéz csapatok.

3) Stange: Dorong.

Vagy is: csak jó dorong legyen az ellenzék kezében és a legnehezebb mamelukcsapatnak is elmondhatja, hogy: Csak el! Tessek megpróbálni Budapestén!

Gili Balázs.

HELYI HIREK.

* „Rüpk hang.“ Ha Nagyváradnak lenne olyan dalárdája, a melyet meghallgatni érdemes és e dalárda átszándékoznek rándulni Debreczenbe, hogy itt bennünket a peceparti sferák zenéjével igyekezzen elandalítani: akkor ugyan mihez fognánk? Hát először is ahhoz, hogy a városi tanács nem retirálna meg, mint a nagyvárad tette a mi dalárdánk folyamodványának a tárgyalását s nem utálna azt — mint Nagyváradon történt — a főkapitányhoz, hanem a kinálkozó művelzet alkalmát „örvendetes tudomásul venne“ és ugyan hozzá látna a szükséges előkészületekhez. Simonffy Imre polgármester és kir. tan. ur, mint szerfőtt előzékeny és tisztességtudó férfi, rögtön írta az udvarias meghívó levelet a nagyvárad dalárda elnökéhez, ki nem késnek annak a hírlapokban való köztetelével, mert udvariaságot Nagyvárad mindig tanulhat Debreczentől. Azután nyomban összehívatnak a helybeli dalárda s a közönséggel vegyest ülést tartana az ünnepélyes fogadtatás tárgyában. Hozzá szólnának a tárgyhoz Lengyel Imre díszelnök, Márk Endre közönséges elnök, Böczkó Samuél főkapitány, a ki kijelentene, hogy a színház — a most folyó atalakítások következtében — hangversenyre átengedhet nem volna, tudós Telegdi László és Szepesi Gusztáv. A programból pedig nem maradhatna ki Lajos Lajos szenator bátyánk neve sem, miut a ki — volt bihari szolgabíró és a szertartásokban felette jártas férfi letére — legalkalmasabb volna a szívesen várt nagyvárad vendégek üdvözlésére. Es mikor „felderült“ már a dicső nap hajnala s a vasuti csevegő is jelzi a nagyvárad vendégek érkezését: tisztelt ury barátunk — Ferencz József reudjével a mellén, kardjával az oldalán — csakugyan ott állana a debreczeni dalárok, továbbá díszesen öltözött urak és urnők körének közepette s a Rákóczy-induló harsogása közben gondolná át meg egyszer az ekes dicsőt! — Vagy elmondjuk ezt is? — De minek teunők, mikor már ugy is látták őt a nagyváradiak akkor, a midőn az ide látogatott kereskedőket fogadta — rangosan, szertartásosan. Hát aztán mi történnék? Aztán következnek az ismerkedő estély az „Arany Biká“ ban, tartár szósos fogással; másnap pedig len ebéd a nagyerdei vígadóban, a mely alkalommal Gyuri bácsi módnelkül kitenne magáért s ezüst lenne az evőeszköz, nem pakfong. — Némelyek quaterkázának, mint a hogy a kkor quaterkázunk a nagyerdőn Serényi rendőrkapitány ural is. A ki nem quaterkáznek, annak ott volna a Margit-fürdő, nagyerdei fürdő, gőzvasut, lóvonatu vasut, diszlovészet, látogatás a kertekben, este egy kis tánc a vígadóban... egy szóval felvetnek minden a programba, a mi a szégyességünköt telik. Ha a nagyvárad dalárda esetleg enekelne, erősen megtapsolnók, akár szépen, akár csúnyan enekel — egy szóval azon lennek, hogy a nagyváradiak azzal a szóval távoznának tőlünk, hogy „Ej, ej! mily vendégszerető, valódi

magyar város ez a Debreczen!“

— Ezuttal azonban a debreczeni dalárda akart hangversenyezni Nagyváradon. Igaz ugyan, hogy utközben és az E. M. K. E. javára... Hogy fogadott bennünket Nagyvárad, azt már tudjuk! Ís eljárása a mi félvo szeretett dalárdánkra nézve határozott inzultság volt, a melyben része van a nagyvárad tanácsnak ugy, mint az ottani rendőrkapitány; és mivel ezen inzultus megtorlására — bármily nehezünkre esett, — de mégis olyan hangot kellett választanunk, a mely ugy a dalárdánkhoz juttatott végzéshez, mint elkövetőjéhez és azokhoz, a kiknek abban közvetett, vagy közvetlen részük van, éppen illő legyen: hát haszaaltunk olyan hangot, a minőt használtunk. A nagyvárad „Szabadság“ (a mely különben elítélte a főkapitány indoklását, de a tényt magat ugy látszik — nem) még tetézi a gorombaságot azzal, hogy a főkapitány végzésnek a tanáchoz való megfellebbezését ajánlja. Mért lejebb ezte a nagyvárad tanács a folyamodványt akkor, a mikor már előtte feküdt? Nevezett lap olvasta méltó haragból folyó felszólalásunkat s ennek hangját rüpk-hangnak nevezi. — Örvendünk, mert ilyenformán hát jól eltaláltuk a peceparti rüpkés megtorlására éppen alkalmas stélust! Nehezünkre esett, szótár kellett hozzá, de mégis meglelt, mivel muszáj vala és éppen így kellett! A mi különben azt illeti, hogy Debreczen közgyűlésének partolnia kellene Nagyvárad városának, az ottani jogakadémia fenntartására vonatkozó átiratát, azt mi — nemesen és biggadtan gondolkozva — meg a dalárda-affaire nélkül sem tehetnők. Elég legyen arra utalni, hogy a jogakadémia fenntartása mellett Nagyvárad — tudomásunk szerint — érvel azzal is, hogy a királyi táblát ugy is megkapja Nagyvárad! Azt hisszük hogy a királyi tábla ábrándja az a veres posztó, a mely miatt Nagyváradon nem szeretik meghallgatni a debreczeni szót sem prózában, sem enekszóban!

* Nagyvárad-város szünügyi bizottsága szombaton delutan 3 órakor Hoványi Geza elnöklete alatt ülést tartott. A bizottság összehívásra az adott alkalmat, hogy Nagyvárad város főkapitánya a debreczeni daleyletnek nem engedte meg, hogy Nagyváradon daleylet adjon. Hoványi elnök a bizottsághoz következő előterjesztést tette ez ügyben:

Tekintetes szünügyi bizottság! A debreczeni daleylet e hó közepe táján az erdélyrészi kultur-egylet támogatása mellett országos körútra indult, hogy ennek javára az általa kitűzött helyeken hangversenyeket rendezzen.

Egyik megálló helyül tüzett ki városunk is, minek folytán a debreczeni daleylet folyamodott Nagyvárad-város rendőrkapitányához, hogy itteni egyszeri fellépésre az engedélyt adja meg.

Nagyvárad-város rendőrkapitányi hivatala az engedélyt megtagadta. A kérdés az: vajjon helyesen intokolható-e a megtagadás?

Szerintem, tekintve a daleytesület célját, az engedély megtagadása helytelen volt; helytelen annyival inkább, mert a rendőrkapitány és tekintetben

— Hát od' adom én a magam részét, hogy véget vessünk a huzalkodásnak.

Itt a kezem, én meg megadom a becsületes árat.

— Hanem más dologban is fáradtunk mi ide az Erzsike kedves leánya talán nincsen is ide haza?

Laczházy gondolt valamit magában, csepp hija, hogy ki nem mondta, a mi már a nyelveggyen volt; idejekorán visszafojtotta a szót, s olyan „beszéd“ is nem is-fele lett belőle.

— Mondott valamit szomszéduram?

— Azt akartam mondani, hogy Erzsike az üvegházban lesz bizonyosan.

— Jó lenne talán, ha ez a Sándor felkeresné addig, míg mi elvégezzük azt a másik dolgot is.

— Az ám, csakugyan jó lesz; aztán mondja meg kedves uramócsám neki, hogy... igen... no... hogy... sokáig nem maradjanak; a szomszéd megyeből jönnek, jól esik egy kis papramorgót egy pár falattal lenyomtatni.

Sándor nem sok vágyat érzett magában Erzsikét megismerni. A serelem az első pillanatan keletkezik — tudta már magáról, — ő ezt az első pillanatot gondosan ki fogja kerülni: Azért elment felkeresni, hogy fel-
tűnést ne keltsen mindjárt az apja előtt. Mikor az üvegház előszobájából a tutajdonképeni üvegházba benyitott, a földre sűtötte szemét, mintha ott is azt vizsgálta volna meg, hogy hány lépésön kell lemennie; nem volt ott pedig egy sem.

Annak a földre nézésnek vége lett egyszer s mikor feltekintett, akkor csakugyan szerencséje volt, hogy lépéső nem volt előtte. (Folyt. köv.)

A „DEBRECZENI“ TÁRSZÁJA

DALOK

— Irta: Trencsényi Károly. —

Harmat esett...

Harmat esett a virágra az éjjel... Sir a kis lány, sir mind a két szemével. Ne sirj, rózsám! mint a nap a harmatot, Felcsókolom orczádról én A könnyet, a bánatot.

Nem illik a könny a te szép szemedbe, Ugy volna jó, ha örökké nevetne. Mosolyogj rám, gyöngyharmatos virágom, S nem lesz olyan boldog, mint én, Senki e nagy világon.

Házam előtt...

Házam előtt másodsor nyit A rózsafa virága, Behajlik az ablakomon Ingó-bingó kis ága. Rajta nyílik egy szép rózsza, Mellette zöld levelek... Edes kedves kis anyg'om, Héj de nagyon szeretlek!

Rózsák között lágy susogó Esti szellő illan át Es behoza ablakomon A rózsáknak illatát. Esti szellő, nyíló rózsza, Reményszínű levelek Mind azt mondják énnekem, hogy Boldog leszek még veled.

Örzi-e vagy Erzsi?...

— Elbeszélés. —

Irta: Kovács István.

(Folytatás.)

VI.

188* november 18-át irtak. A Laczházy kastélyban nagy sürgős-forgás van; minden eseled talpon van, a ki csak egy rocskát el bír emelni, elkezdve az öreg bérés 12 éves leányától számítandó 50 éves feleségeig, — mindegyiknek van valami „tedd ide-tedd oda“ valója, minden dologra van két-három egyén.

Az egyik csapat az elmaradhatatlan leveles való csigát csinálja; az apró aranyárga szemek gyorsan peregnék le a csigacsinálóról, — sietni kell vele, hogy a tészta meg ne száradjon, mert akkor nem áll össze a sodrófa körül. — A másik csapat a töltött káposztába való töltelék: ögyelíti össze, a harmadik a paprikásnak való szárnyas állatokat kopposztja, a negyedik a fánstul kalácsot csinálja; — a rétes csinálást már nem engedte volna másnak Laczházy németes asszony, messze híre volt az ő rétesének; — egész öröme volt benne, ha a réteskészítőt olyan vékonyra ki tudta húzni a nagy asztalon, mint a hártya s aztán egy cseppet se restelte, hogy ő előtte a fehérekötény épen olyan lisztes, mint a számadóné előtt.

Csak Erzsikét nem lehet látni; őt ma nem engedik dolgozni ma pihenjen, neki ünnep van, ma van a születés napja, ma tölti be 18 ik évét, holnap már nagy leány lesz s névstejére is ma van ez a nagy készülődés. A sok vendég estére hivatott meg, meg a cigányról sem feledkeztek meg a kettős ünnep alkalmából, nagy vigalom lesz ma Laczházék-

nál, hogy holnap után tudja meg az egész megye, hogy Laczházy Erzsikét eladó.

Laczházy István a kastély ablakánál ül. Neki nincsen dolga, a vendégek csak delután érkeznek, készen áll a szoba számokra; meg azt se felejtette el a János kocsinak megmondani, hogy hova rakja a szekerekből kiszedett kerekeket, — mert onnan ugyan nem megy el senki míg ő nem akarja.

Az első vendég meg se várja a delutánt, — az országuton por felleg látszik; annál jobb lesz kivel elbeszélgetni az időt. Valjon ki lehet? Laczházy feláll, szeméi elbe teszi kezét, hogy jobban lasson; mikor közelebb ér az első vendéget hozó kocsi, megismeri, hogy az a Bánóczy kocsi. Na ezek nem ő hozzá jönnek.

Visszál a karosszékbe, e felül nyugodtan pipázhatik tovább. Mikor aztán a kastély elibe ér a kocsi, azon veszi észre, hogy de mégis csak ő hozzá jönnek, — az a kocsi egyenesen a kapuak fordította a gyeplős ló száját.

Erre már leteszi a pipát Laczházy ur. Ki tudja mi járaban vannak? Házigazának illik a vendéget, akárki legyen, elfogadni. Ki meg elibök, s mikor leszállnak a kocsiból, belől kerülletti őket a maga szobájába.

Felkerestük szomszéduramat, ha terhére nem lennénk — kezdé meg a beszédet Bánóczy Gergely.

Isten hozta a hajlékomba, szívesen látott vendégeim.

Ezt a Sándor fiut, megboldogult testvérem fiát is magammal hoztam. Most már ő viszi a gazdálkodást, s azért jöttünk volna szomszédurához, hogy azt az erdőrészt megvevessük még most is, ha ide adja. — De nem adom ám edés szomszéd-

nem hallgat nek jogot ad Várad-város hasonló kör vagy meg ne

Nehogy legyen kitév mozdításától hozom, miszt város közöns 6-ik pontjára gyi bizottsá meghallgatás végzést helyt változtatása intéz

A szerző ket tartalmaz

A nyári színtársulat új művészek (ak az országos csak az int együttes enged adast.

Ez a poszól arra néz elfogadtassék. Ezen elő egyhangulag keresi meg a ben értesülve kapitányi vég ügyész apellá szakosan indo

* A deb V. irja. Min debreczeni da zik, hogy erd is hangverseny dalárda az ide pontja pedig e hogy propagá közönség. A előmunkálatok Geza elnöklet házban s elh n i dalárda s o l a s a s t z e s e r e h e k i. A dalárok re az aradi d fel. A daleylet a debreczeni verseny utant t a r s a s e t ökre s meg gothát. — Az egy bizottság daleylet előze ja az Enke-üi az eljárás. A lebbi napokban ele végleges p

* Dalárda utja alkalmá érkezik. A v Lengyel Imre Endre ügyvéd alelnök, Krasz Kovács József G., Tikos József Mácsay Sándor Szabó Lajos, Z dor, Tóth Im Bátorhy Imre, Opamantik M László, Hercze löny Andor, C dassy K., Szil Károly, Boros Kerekes Samu Stahl Geza, N vacs Mihály, H cső Lajos, H u don Sándor, M csik Lajos, T csak László, Z Tasnády István Urbányi Ferenc fogja elszállás

* Ajánlat a debreczeni dal a hogy Nagyvárad All meg — a hiba l a r d a. Tegnap nosni, élen a h a felelhetne Nagyva

* Törvény tető törvényse kező végtárgya 10-én: Kovács továbbá Csizsá rencz és társa Bagosi Gábor, továbbá Kállai matt.

Egy kis s hó 30-ig ipar e egyén; polgáro letelepedett vá zsidó van, a m hogy városunk

* A deb hajtó bizottsá gatott értekezé termében. Az Endre elnök, h levestak: Sim mester, Kovács Király Ferencz s országgyűlési

*) Csak az

város ez a Debreczeni!
azonban a debreczeni da-
rt hangversenyei Nagyváradon,
ahogy utközben és az E. M. K. E.
Hogy fogadott bennünket
ezt már tudjuk! Ís mivel eljá-
rtvo szeretett dalárdánkra nézve
in zultus volt, a melyben ré-
gyvárad tanácsnak ugy, mint az
rkapitány; és mivel ezen
orlására — bármily nehezünkre
mégis olyan hangot kellett vá-
a mely ugy a dalárdánkhöz jutta-
ez, mint elkövetőjéhez és azok-
ek abban közvetett, vagy köz-
lyan van, éppen illő legyen: hát
lyan hangot, a minőt használtak
„Szabadság” (a mely különben
kapitány indokolását, de a
ny lészik — nem) még tezéi
agot azzal, hogy a főkapitányi
a tanácsához való megfellebbezését
rt lejebezte a nagyvárad
amodványt akkor, a mikor már
? Nevezett lap olvastá melőtt ha-
felszólalásunkat s ennek hangját
ngnak nevezi. — Örvendünk,
man hat jól eltaláltak a peceze-
g megforrására éppen alkalmas
Nehezünkre esett, szótár kel-
a mégis meglett, mivel muszáj
ben így kellett! A mi különben
gy Debreczen közgyűlésének pár-
de Nagyvárad városának, az ottani
fentartására vonatkozó átiratát,
nemcsak a higgadán gondol-
meg a dalárda-affaire nélkül sem
ez legyen arra utalni, hogy a
fentartása mellett Nagyvárad
nk szerint — errel azzal is,
y táblát uty is megkapja Nagy-
ésünk hogy a királyi tábla ab-
veres — postzó, a mely miatt Nagy-
szertek meghallgatni a debre-
m prózában, sem enekszóban!
várad város szinügyi bizottsága
daltan 3 órákor Hoványi Geza
t ülést tartott. A bizottság össze-
dott alkalmat, hogy Nagy-várad-
tánya a debreczeni dal-
m engedte meg, hogy Nagyvá-
telet adjon. Hoványi elnök a
következő előterjesztést tette ez

nem hallgatta meg a szinügyi bizottságot, melynek jogot ad a kolozsvári intendatura és Nagyvárad város közönsége közt létrejött szerződés hasonló körülmények között az engedély megvagy meg nem adására befolyói.
Nehogy városunk megtámadatásának legyen kitéve,*) hogy egy kulturális czél előmozdítását eltekint, ennel fogva javaslatba hozom, miszerint az intendatura és Nagyvárad város közönsége között megkötött szerződés 6-ik pontjára támaszkodva, jmonja ki a szinügyi bizottság, miszerint az illetékes közegek meghallgatása nélkül hozott rendőrkapitányi végzést helyteleníti s annak előnyös megváltoztatása iránt a tanácsához előterjesztést intéz.

A szerződés 6-ik pontja szóról-szóra ezeket tartalmazza:
A nyári szinidény tartama alatt más szintársulat úgy népedények (sänger), erőművészek (akrobáták) és lovar-társulatok, az országos vásár hétnapi tartamát kivéve, csak az intendatura és szinügyi bizottság együttes engedélye esetén tarthatnak előadást.
Ez a pont, azt hiszem, elég világosan szól arra nézve, hogy határozati javaslatom elfogadtassék.*

Ezen előterjesztést a szinügyi bizottság egyhangulag magáévá tette s ily értelemben keresi meg a tanácsot. Ugy vagyunk különböző értesülve, — ír a „Sz-g” — hogy a kapitányi végzést Dus László, városi tisztviselő apellálja meg, mint sérelmest és erőszakosan indokoltat.

A debreczeni dalárdát az „A. és V.” írja. Mint már ismételten megírtuk, a debreczeni dalárda július 29-én Aradra érkezik, hogy erdélyi körutjából visszatérőben itt is hangversenyt rendezzen az Enke javára. A dalárda az idevaló daleyletet, az Enke központja pedig az Enke főkját kereste meg, hogy propagandát csináljon a hazafias vállalkozásnak. A daleylet már meg is kezdte az előmunkálatokat, tegnapielőtt este Avarfy Geza elnökelte alatt ülést tartott az iparosházban s elhatározta, hogy a debreczeni dalárda kör fogadása, elszállásolása stb. körüli teendőket intézésére héttagú bizottságot küldök. A dalárdaoknak a vasutnál leendő üdvözlésére az aradi daleylet Barabás Belát kéri fel. A daleylet programot is alapított meg a debreczenit itt időzése tartamára; s hangverseny után társas-vacsorát, — másnap t a r s e b e d e t rendeznek tisztelettörké s megmutatják nekik az aradi Golgothát. — Az Enke tudtukkal szintén fog bizottságot kiküldeni s azt hisszük, a daleylet előzetes megállapodásait közzélni fogja az Enke-bizottsággal, hogy egységes legyen az eljárás. Az együttes tanácskozások a következő napokban megkezdődhetnek s a közönség elé végleges program lesz hozható.

Dalárdánk debreczen — kolozsvári körutja alkalmazva Kolozsvárra folyó hó 18-án érkezik. A vendégek névsora a következő: Lengyel Imre ny. törv. bíró, dísz előnök. Márk Endre ügyvéd elnök, Harmath Gergely tanár alelnök, Krasznay Ferenc jegyző, városi hiv., Kovács József törv. írnok, t. jegyző, Bárdos G., Tikos József, Torday Gábor, Pápay János, Mácsay Sándor, Varga Imre, Balogh György, Szabó Lajos, Steinaecker Sándor, Szendrői Sándor, Tóth Imre, Tóth Károly, Zong János, Báthory Imre, Papp János, Csik Mike Győző, Opamantik Mihály, Patay György, Rastovszky László, Herczegh János, Hegedűs János, Polányi Andor, Cziffer Nándor, Kallit Bela, Nádaszy K., Szilágyi János, Sity Károly, Récz Károly, Boross Lajos, Kovács János, Tóth E., Kerekes Sámuel (M. Várhelyi), Nemes Kálmán, Stahl Geza, Nagy András, Ember István, Kovács Mihály, David Mihály, Balogh Lajos, Jancsó Lajos, Huber József, Molnár Ferenc, Vadon Sándor, Mátray Lajos, Stahl Ede, Roncsik Lajos, Tóth Bela, Konec Bertalan, Lőrincsik László, Zöld Mihály, Szabolcska Mihály, Tasnady István, Boronyás József, Antal Vincze, Urbányi Ferenc. E vendégekkel a bizottság fogja elszállásolni.

Ajánlat — Nagyváradnak. Mivel tény az, hogy a debreczeni dalárda már bajorban vállalkozik arra, hogy Nagyváradon hangversenyt rendezésére. All még — a hiba jóvátételére — a halápi dalárda. Tegnap teljes számmal ott volt Kemény János, a halápi császárral. Eppen megfeleltette Nagyvárad igényeinek.

Törvényes hírek. A debreczeni törvényes hírek előtt legközelebb a következő végtárgyalások vannak kitűzve: Július 10-én: Kovács Ferenc ellen, csalás miatt, — továbbá Csizsár Lajos, Tóth Pál, Z. Kis Ferenc és társa ellen lopás miatt. Jul. 11-én: Bagosi Gábor, Jul. 12-én: Maga József és társa, továbbá Kállai József és társai ellen, lopás miatt.

Egy kis statisztika. Jan. 1-től kezdve június 30-ig ipar engedélyt nyert városunkban 154 egység; polgárosított 7 egység; idegen iparos letelepedett városunkban 46, ezek közül 21 zsidó van, a mi leginkább annak tudható be, hogy városunkban nincsen padátó.

A debreczen nagylétai vasút végrehajtó bizottsága tegnap d. e. 10 órákor látogatott értekezletet tartott a városháza nagyteremben. Az értekezleten G. Csekonics Endre elnök, hosszú pályái birtokosain kívül jelen voltak: Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester, Kovács Sándor városi t. ügyész, Dr. Király Ferenc képvis. és iparkamarai titkár s országgyűlési képviselő, Laky Lajos vár.

tanácsnok, Balogh Mihály városi főmérnök, György Endre orsz. gyűl. képviselő, Szepessy Gusztáv gózmalmi igazgató, Sebess György, Fráter Gyula szolgabíró, Könyves Tóth Mihály mérnök, Bernáth István, Thuold István Pakys Bertalan, Szártyory Dezső, Fisch Ignác, Marjay Péter nagy-létai lelkész, Kiss Gábor s több más vidéki érdekeltek. G. Csekonics Endre elnök üdvözölvén a megjelenteket, kijelenti, hogy a vasút fontosságát át van hatva s annak kivételét teljes erejével támogatni fogja. A jegyzőkönyv vezetésére Kis Gábort, a hitelesítésre pedig Dr. Király Ferencet és Szepessy Gusztávot kéri fel. Szepessy Gusztáv az elnököt üdvözölvén, felolvassa a mult értekezletről felvett jegyzőkönyvet, mely helyben hagyatik. Bernáth István előadja, hogy miután a miniszteriumtól leérkezett már a tervezet, megvizsgálándó, valyon alkalmazás-e az s megfontolandó, van-e elég erő annak kivételére? Szepessy Gusztáv kifejti, hogy régebben már létesült egy konzorcium, mely e vasutat ki akarta építeni s terveket dolgoztatott ki Debreczentől Nagy-Létáig, onnan pedig Dioszegig vagy Székelyhidig. Az ekkori terv nem létesült ugyan, de e tervezeteknek most hasznát lehetne venni. Simonffy Imre, az akkori konzorcium egyik elnöke, beleegyezik abba, hogy ezen tervezetek használatát végett átadassanak az érdekeltségnek. G. Csekonics Endre kéri: összehozható lesz-e a törzsrészenyek két ördő? mert ettől függ a siker. György Endre kifejti, hogy a 30—32 kilométer hosszúságú viciális vasút — kilométerenként 22,000 frtot számítva — 682,000 frba kerülne mely esetben 572,000 frtot kellene törzsrészenyek útján beszerezni. Míg ha csak ha gőzmozdonyok közötti vasutat építenek, akkor 558,000 frba kerülne az építés, mely esetben 220,000 frtot kellene törzsrészenyek útján gondoskodni. Ez utóbbira azonban a törvény kedvezményei nem terjednek ki, míg az előbbinél a nagy-létai dohány-beváltó hivatal évente 3000 frtot biztosítana dohány-szállításért, a posta szállítása is behozna körülbelül ugyanannyit, — lehet, hogy az állam is adna neki subvenciót. Bernáth István reméli, hogy Biharvármegye kö-munka-alapjából a vasút-építés céljára 30—40,000 frtot lehetne kapni, valamint Debreczen városához is lehetne segítségért fordulni, mert e vasut, a mellett hogy kiépítése Detreczennek is érdekében áll, 13 kilométer hosszúságban Debreczen határán menne át. Az építési összeg többi részét Nagy-Léta, Vértes, Monostor-Pályi és Hosszú-Pályi hoznák össze. Dr. Király Ferenc soknak tartja kilométerenként a 22,000 frtot, nezte szerint az egész vonal kiépíthető volna 500,000 frtóból, — míg Könyves Tóth Mihály azt vitatja, hogy kilométerenként 20,000 frton alól a legelőszöb viciális vasutat se lehet kiépíteni; javasolja, hogy vagy viciális vasutat építsenek, vagy pedig egészen olcsót, mely azonban a vidék viszonyainak megfelelő. Balogh Mihály szerint a vasut normalis sín távolságban volna építendő, hogy idővel fejleszteni lehessen, de azért egy egyszerű közúti vasut veendő számításba. Szepessy Gusztáv egy szűkebb körű bizottság kiküldését javasolja s e felelt hosszabb eszmecsere fejlett ki, melyben részt vettek: Marjay Péter, György Endre, Könyves Tóth Mihály, Dr. Király Ferenc, Kovács Sándor s még többen. A szűkebb körű bizottság feladata leendő a részlet-tervek kidolgozása, gondoskodik továbbá a szükséges előlegekért, a törzsrészenyek aláírása iránt a szükséges lépéseket megteszi, — szóval a szükséges előmunkálatokat intézi s a közigazgatási bejárásról gondoskodik. A szűkebb körű bizottság tagjai lettek G. Csekonics Endre elnökelte alatt: Szepessy Gusztáv, Bernáth István, György Endre, Dr. Király Ferenc és Balogh Mihály.

Zsúl Debreczenben. Zilahy Gyula, szin-társulatunknak több éven át kedvelt tagja, Debreczenben idők s a szó teljes értelmében kézről-kézre adják azok, akik a kedves fiú által jót kedélyben örömeiket találják. Zilahy Gyula — tuvalevőleg — a nemzeti színházhoz szerződött, mint „Naturbursch” és „Bonvivant” s a mint a tegnap tiszteletére rendezett vacsorán Mándoki Bela hangsúlyozta felkösztüntőjében, remélhető, hogy rövid idő múlva épolj kedvezencévé lesz a főváros közönségének, mint volt a miénk. Mádi Simi, Kisköppai, Rezeda, diák („Széchi Mária”-ban), Cenci („Tör”), bolond („Kendi Margit”), Frossard („Sarah grófné”), Fourchambault L. s a vigjátéki könyvtér uracsok, vagy a szeretetreméltó bohó fiúk egész legiója teszi nevét emlékezetessé s ilyenekkel hódította meg a budapesti közönséget már első fellépési alkalmával. Gazdag kedély, jóízű mókák, fesztelen mozgás, előnyösebb külalak és elegáns megjelenés képezik előnyeit s ezekkel, míg a vidék rendszertelensége s rossz vezetése egyben-másban hátrányára szolgáltak, a nemzeti színház oskolójában — szép jövőt fog kiküzdni. Mostani szin-társulatunk nem volt azon helyzetben, hogy Zilahiban a bonvivant, vagy csak gyöngébb oldalát: a pathe-tikus szinészt is pótolhassa s csekély differenciák miatt nem szerződhetett ide az utolsó két éven át. Mint vendéget ezental is mindig szívesen látjuk szinpadunkon.

A b-gyarmati kéjutásra — a Nóg-rádmegye főispáni beiktatására elrándult Boczkó Sámuel főkapitány és Bészler Lajos t. tá-

nácsnok urak — költségeire a városi táncacs 100 frtot utalványozott ki. A megyei kirándulók e passioja mennyibe került a megyének?

Megeyi választók névsora. A jövő éven képviselő választásra jogosított hajdu-vármegyei választók névsora közszemlére van kitéve a vármegyei házában. E szerint össze van írva a nádudvari választó-kerületben 2352, a h. szoboszlói kerületben 1966, a h. nánási kerületben 2400, — összesen tehát a három választó-kerületben 6718 választó. A h. b. szerményi választók névsora H.-Böszörményben van kitéve közszemlére, s ha onnan csupán 1300 választót számítunk is (ámbar bizonyára több van), ugy 8000 főre rug a hajdu-vármegyei választók száma.

Népesedés. Jun. hó 30-tól jul. hó 6-ig született városunkban: I. Református: törvényes 19 fiú, 8 leány, törvénytelen 4 fiú, 2 leány, együtt: 33. Halvaszületett 2 fiú, Egybekelet 9 pár. II. Evangélikus: törvényes 1 fiú, III. Római katolikus: törvényes 2 fiú, 3 leány, törvénytelen 2 fiú, — együtt: 6. IV. Zsidó: törvényes 1 leány, Elveszülettek összes száma: 42, — melyet ha egybevetünk az elhunytak számával (40), — a szaporodás = 02.

Pénztár-vizsgálat tartott ma délelőtt a városházán. A vizsgálatot Vertessy István tanácsnok, Ember István alügyész, Kis O. bán Imre számvevő s Hajdu Ignác bizottsági tag eszközölték. — A pénztárak állása a következő:

I. Készpénzben:

1. Hazi pénztárban	30,146.62 ¹ / ₂
2. Közmunka pénztárban	4,476.26 ¹ / ₂
3. Földi	3,386.59
4. Forgó	762.93
5. Lefogási	2,145.40
6. Letéti	11,139.85
Összesen:	52,066.66

II. Pénz-értékben:

1. Hazi pénztárban	155,326.08
2. Földi	10,000.—
3. Letéti	230,864.15
Összesen:	396,190.25

Táncvizsgálat. Az iparos ifjuság szokásos nyári táncmulatságát, tegnap, vasárnap tartotta meg a nagyerdői Dobos pavilonban, a derek rendezőség mindent elkövetett, hogy a meglelt közönséget mulattassa, tánczolták is a fiatalok olyan jó kedvvel, mint a minőt az összes nyári táncmulatságokon sem tapasztaltam s tánczolóknak talán még most is, ha az a kíméletlen nap meg nem zavarja jó kedvüket. Nagyon szeretnék a meglelt hölgyekről egy kimerítő névsort közölni, de ezt a legjobb akarattal sem tehetem, mert bizony megvallozt az igazat, tánczos nem vagyok, s így nem vagy ösmertésem van a hölgyek között, ennél fogva elnézést kérek mindazoktól, a kiknek neveit nem tudtam feljegyezni. Ott láttam Albert Juliska, Benes Mariska, Bán Róza, Barta Anna, Erdélyi Mariska és Eszti, Fischer Mariska, Katona Róza, Kató Margit, Kappan Terez, Matusics Emma, Molnár Eszti, Nagy Mária, Ondrács Terez, Pálfalvai Terez, Rózsa Gizella és Erzsike, Szabó Juliska, Szoboszlay Juliska, Tamás Juliska és Róza Weisz Etelka kisasszonyokat stb. stb. A jó kedvet nagyban fokozta az is, hogy külön vonat nem jött ki, s így nem volt, a mi a közönséget idő előtt szézugrassa. A zenész Récz Károly volt. A negyeseket 40—50 pár tánczolta. Egy jelenlévő.

A debreczeni aruraktárak 1889. június havi forgalmi kimutatása. Készlet június hó 1-én 10,285 m. 285 m. 74,220 frt bizosítási értékben. Beraktározottat június hóban 678 m. m. 6950 frt bizt. értékben. Összesen: 10,963 m. m. 81,170 frt bizt. értékben. Kiraktározottat június hóban 3419 m. m. 24,265 frt bizt. értékben. Készlet július hó 1-én 7544 m. m. 56,905 frt bizt. értékben.

Kereskedelmi akadémiánk a lefolyt tanévben a könyvitelant — kereskedelmi isme-t és levelezés — meg a kereskedelmi szám-tanból heti 8 órával esti szaktanfolyamot szervezett felöltök számára, mely mult évi november hó 5-én nyílt meg s ezen év május havával rekesztetett be. 26 hallgatója közül 15-en folyamodtak szakvizsgálatra bocsátásért; s a közköz. miniszterium f. évi június hó 17-én kelt 25789. számú rendelettel megadván az engedélyt, közülök tizen jelentek meg a június 28. és 29-én tartott irásbelire s a f. hó 6-án Hajduvármegye kir. tanfelügyelője ngs. Kiss József, Dr. Király Ferenc orsz. képvis. urak mint min. biztosok, továbbá F. Zádor Lajos társulati-és Novelli Ede felügyelőbiz. elnökek jelenlétében megjelelt s z ó b e l i v i z s g á r a, melyet mindannyian szép sikerrel állottak meg. E fenynek mondható eredmény buzdítsa az akadémiát fontortó kereskedő-társulatot sa tanárikart, hogy életrevaló s hézagpótló ezen intézményét állandósítsa; mert sok embernek nyujthat vele módot szakismeretei gyarapítására.

Lövészet. Az 1889. július 7-én tartott lövészet alkalmával díjat nyertek: Szeglévesélt Szűcs Károly 1 db 10 frankos aranyat, legjobb mély lövéssel dr. Brutman 1 db 2 frtos tallért, legtöbb körilövessel Budaházy Miklós 1 db 1 frtos tallért.

Közönytílvánítás. Mindazok, kik fel-dhetlen kedves ferjem, illetve szerető jó atyánk temetésén résztvettek s ez által is igyekezvén oly mélyen érzett fájdalmukat enyhíteni, — fogadják ez uton is szives közönytílvánítást. Debreczen, jul. 8. Özv. Jór y Józsefné és gyermekeim.

Társas kirándulás. A m. á. v. hely-beli városi menetjegy iroda által f. hó 10-én

este 10 órákor rendezendő budapesti társas-kiránduláshoz a jegyek ugy a bejelentettek, mint a még esetleg jelentkezőknek mai naptól fogva kiadatnak.

Egy 6 gimnásium osztályt végzett solid, nem nagy igényű keresztény fiatal embert gyakoroltnak felvenni óhajtanék. Mezey Lajos gyógyszerész B. Nagy Bajomban

A magyar-francia biztosító részvénytársaság június 30-án Bittó István elnökelte alatt tartott üléseben örvendetes tudomásul szolgált, hogy az igazgatóságnak sikerült a társaság pénzügyi rekonstrukciója. Az erre célzó első lépés az volt, hogy az igazgatóság a szállítványbiztosítási kockázatokat az érték-szállítványi biztosítások kivételével veszteség nélkül a Düsseldorf szállítvány biztosító-társulatra ruházta át. Az osztrák Phönix-részvényeket a francia-orosz banknak eladta s a kezelési költségeket leszállította. Ezáltal a társaság oly helyzetbe jutott, hogy kockázatai minősége semmi részben sem kedvezőtlenebb, mint bármely más a monarchiában működő társaságé. Az igazgatóság, mely megelégedéssel konstatalja, hogy az üzlet terjedelmében a fölmerült aggályok és rosszakaratú híresztelések dacára semmi nevezetesen csökkenés be nem állott. Ez köszönhető első sorban a társaság fardatlan buzgalmu ügynökeinek és képviselőinek, kiknek az igazgatóság teljes elismerést fejezi ki, továbbá a biztosított közönségnek, mely bizva a társaság fenmaradásában, változatlan hűséggel tartotta fenn vele üzleti összeköttetését. A társaság jelenlegi vagyoni állapota a következő: Szemben a 4 millió frt részvénytőkével a 966,939 frt 86 krt tevő agió, s a 100,162 frt 38 krt tevő tőke-tartalék-alappal, összesen tehát 5,067,402 frt 24 krral — 3,634,001 frt 99 krt veszteség áll-ván, tiszta vagyonnal 1,433,400 frt 25 kr és a mult rendes közgyűlés határozatából alakított s 399,395 frt 20 krt tevő kates követelések tartaléka marad. E vagyoni állapot s az igazgatóság javaslata alapján elhatározta a közgyűlés, hogy a részvényeket 500,000 frtra leszállítván, a fent kimondott 1,433,400 frt 25 krból fenmaradó 933,400 frt 25 krból tartaléktőket alakít. — Együtt elhatározottat, hogy a fentiek szerint 500,000 frtra leszállított régi részvénytőke 15,000 db egyenként 100 frtról szóló új részvény kibocsátása által 2 millió frtra fölemeltetik. Ezek szerint a társaság részvénytőkében 2,000,000 frt, nyere-ménytartalekban 933,400 frt 25 kr, kates követelések tartalékában 399,395 frt 20 krt, 3,332,795 frt 45 kr tőkevel rendelkezik, mely összeggel, hozzávéve a díj és kártartalékok ki-mutatott 4,915,193 frt 76 krt, összesen tehát 8,247,989 frt 21 krt, a társaság teljes joggal számíttatja magát ismét a monarchia legna-gyobb alapu biztosító társaságai közé. Igaz ugyan, hogy a társaságnak eredetileg 4 millió arany frtnyi részvénytőkéje volt, de tekintve, hogy a Phönix-részvények megszerzése óta 1,600,000 frt állandóan el volt vonva a társaság saját üzletéből, a vagyoni állapot az eredetinel nem kedvezőtlenebb. Bejelentette az igazgatóság azt is, hogy az új részvények el-helyezése francia tőkepenzesek és budapesti előkelő czégek által 1,150,000 frt erejéig eleve biztosítottat. Az új részvényekre alapszabály szerű előjog a régi részvényeket illeti, az esetre, ha ez előjog teljesen igénybe nem vetetnek, az új részvények átvetélet garanti-rozza legalább 4000 dbot egy francia nagy részvényesekből álló konzorcium és körülbelül 7500 dbot egy budapesti előkelő czégek által álló csoport, melynek tagjai: Brull Henrik és fia, Deutsch Ig. és fia, Fischl testvérek, Herczeg M. L. és társa, Kohner Adolf fia, Lederer testvérek, Müller Vilmos, Strasser és König, Sváb Károly, torayai Schossberger Henrik stb., — ugyhogy 1,150,000 forint elhelyezése minden körülmények között biztosítva van.

Már száz évvel ezelőtt Mattoni Giess-hübli savanyukútját: „Buchsauerling” neve alatt, az akkori orvosi tekintélyek és vegy-elemzők kelő méltatásban részesíték és pedig különös tiszta-sága, kellemes íze, könnyu emészthetősége és nagy szesavtartalma miatt, s már 1799-ben folyton friss Giesshübli vizet tartottak készletben a császári udvarnál. Nem csoda tehát, hogy e kitűnő savanyuvíz, mely ez idő óta szakértői kezelet folytan minőségben tetemesen javult és nevezetesen gondos töltés következtében rendkívül jól eitartható, jelenleg óriási elterjedésnek örvend, ugy, hogy alig van pont a földön, a hol a Mattoni-féle Giesshübler jeles tulajdonságai, e víz nagy-mérvű fogyasztásában nyilvánuló általános elismerésbe ne részesülne.

De Giesshübli Puchstein forrásainak be-rendezése mintaszereinek is mondható és ter-mészetesen látszik, hogy a Mattoni-féle Giess-hübler már több mint 20 kiállításon a legma-gasabb díjjakkal lett kitüntetve.

SZERKESZTŐI POSTA.

Amarylides. Mily exotikus álmé! Nem elég lenne ugy is, hogy „Amarylides” Jónni fog a csinos fantazmagoria.

M. „Szép szemedbe” cz. dalát meliőznünk kellett.

T. K. urnak, helyben Az „Egyszerű történet” s egy-két dala egymásután jönni fognak. Csakhogy „nyugalom — sirhalom” igen közönséges, „szivárvány” — szivárván” pedig nagyon is keresett rim!

Nelliusco. Afrikai poézis! Kannibalizmus!

Feloldás szerkeztő Gáspár Imre Kiedő Kutszi Imre

